

Atspulgs

Adrese: Gaiziņa iela 1, Rīga, LV-1050

Sekretāre: 67229210, 26405775

E-mail: rrsvs@riga.lv

2024./2025. Nr. 1-2

Rudentiņš - bagāts vīrs

Rudens Latvijā ir krāšņs un bagāts gadalaiks, kad daba piedāvā savus dārgumus. Tradicionāli, arī šogad, no 7. līdz 11. oktobrim R.Reinholda vidusskolā notika izstāde "Rudentiņš - bagāts vīrs", kurā bija apskatāmi dažādi no dabas veltēm veidoti darbi. Skolēni radoši izmantoja kastaņus, čiekurus, ozolzīles, lapas, ķirbjus, kaņģus, kāpostus un citus materiālus, lai radītu oriģinālas kompozīcijas. Skolēni, viņu vecāki, skolas darbinieki varēja novērtēt gan izstādes darbu māksliniecisko izpildījumu, gan radošo izdomu. Tādi pasākumi veicina skolēnu interesi par dabu un dod iespēju iepazīt dabas bagātību caur mākslu, veicina radošumu. Skolēni kopā ar vecākiem, veidojot kompozīcijas, iedvesmojās un saliedējās. Skolēni bija asprātīgi, izveidojot no āboliem, kastaņiem kāpuriņu, no kartupeļiem — skaisto kaķi, no čiekuriem, ogām — meža iemītniekus. Izstādes karaļi šogad bija ķirbjaugi.

Paldies visiem, kuri radoši pastrādāja un piedalījās šajā izstādē!

18. novembris -

Latvijas Neatkarības proklamēšanas diena

1918.gada 18.novembrī Latvijas Tautas padomes sēdē tika pasludināts, ka Latvija ir patstāvīga, neatkarīga, demokrātiski republikāniska valsts.

Šajā pašā datumā darbu uzsāka Kārļa Ulmaņa vadīta Latvijas Pagaidu valdība, kuru veidoja astoņu partiju pārstāvji. Tautas padomē tobrīd bija 38 delegāti no partijām un organizācijām.

Kurš gan nav redzējis Viļa Rīdzenieka pazīstamo fotogrāfiju - Latvijas valsts proklamēšana 1918. gada 18. novembrī tagadējā Latvijas Nacionālajā teātrī (toreizējā II Rīgas pilsētas teātrī)? Virkne vēsturisku personību 1918. gada 18. novembrī ir redzami uz šodienas Latvijas Nacionālā teātra skatuves, kā, piemēram, Gustavs Zemgals, Marģers Skujenieks, Kārlis Ulmanis, Jānis Akuraters. Fotogrāfa Viļa Rīdzenieka fiksētais kadrs ir kļuvis par Latvijas valsts neatkarības pasludināšanas simbolu un ir vienīgā vizuālā liecība. Vilis Rīdzenieks izgatavoja to no fotonegatīva 1920. gadu sākumā. Meistars ar kolorētas retušas palīdzību izcēla galvenās personas un Latvijas sarkanbaltsarkano karogu, tā panākdams melnbaltā uzņēmuma izteiksmību. Fotogrāfija vairākus gadus ir greznojusi fotomeistara darbnīcas „KLIO” skatlogu Vaļņu ielā. Okupācijas periodā to, aizlīmētu ar papīru, slēpa Viļa Rīdzenieka ģimene. Un tikai pēc 49 gadiem, 1989. gadā, latviešu tautas trešās atmodas laikā, fotogrāfija atkal ieraudzīja dienas gaismu izstādē “Latvijas Laiks”. Ikdienā lielformāta fotogrāfija un tās fotonegatīvs uz stikla plates tiek glabāti speciālos saudzēšanas režīmos muzeja krājumā. Tikai reizi gadā – Latvijas valsts proklamēšanas svētku periodā, lielformāta kolorēto fotoattēlu (119x158 cm) eksponē Rīgas vēstures un kuģniecības muzejā. To var apmeklēt arī 18.novembrī.

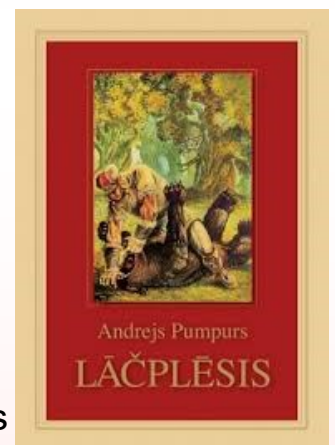
Kāpēc tik unikālu brīdi - savas valsts dzimšanu fotogrāfs iemūžināja tikai vienā fotogrāfijā? Kas īsti notika proklamēšanas pasākuma laikā? Uz šiem jautājumiem jūs varēsiet atbildēt, ja noskatīsieties režisores Brigitas Eglītes spēlfilmu *Vienīgā fotogrāfija* (2008). Mēģinot atšķetināt vienīgās fotogrāfijas vēsturi, filma rāda diennakti, kurā izlēmīgi vīri sarežģītos apstākļos spēja nodibināt mūsu valsti.

(Pēc Kultūras ministrijas materiāliem. Kadri no filmas *Vienīgā fotogrāfija*)

Lāčplēša diena

11. novembris – par Latvijas neatkarību kritušo karavīru piemiņas diena.
1919. gada 11. novembrī armija sakāva Bermonta vadītos vācu un krievu baltgvardu spēkus Rīgā un atbrīvoja Daugavas kreiso krastu. Tāpēc šis datums kļuvis par simbolu latviešu karavīru uzvarām Brīvības cīņās.

Nosaukumā ietvertais vārds “Lāčplēsis” ir atsauce uz 1888.gadā sarakstīto Andreja Pumpura eposa “Lāčplēsis” galveno varoni. Lāčplēsim piemita pārdabisks spēks un varonība, kas izpaužas arī dzimtenes aizstāvēšanā pret iebrucējiem. Lai gan Lāčplēsis cīņā ar Melno Bruņinieku iekrīt Daugavā un iet bojā, 11.11.1919. kauja par Rīgu simboliski parādīja, ka Melnais Bruņinieks pie Daugavas šoreiz ir uzvarēts. No tā arī izriet atceres dienas apzīmējums. Sākotnēji 11. novembris tika dēvēts par Lāčplēša kara ordeņa svētkiem un Kara invalīdu dienu. Kārļa Ulmaņa laikā 11. novembris tika arī dēvēts par Armijas, Lāčplēša Kara ordeņa kavalieru, kara invalīdu un Brīvības kara dalībnieku svētkiem. Agrākais vārdu savienojuma “Lāčplēša diena” lietojums presē atrodams 1925. gadā laikrakstā “Latvijas Kareivis”. Lāčplēša diena laikrakstos minēta vēl 1944. gadā. un tad tikai presē atkal fiksēta 1988. gadā.

Lāčplēša kara ordenis — pirmais Latvijas Republika valsts apbalvojums un augstākais militārais ordenis 1920.—1928.gados — nosaukts A. Pumpura eposa „Lāčplēsis” galvenā varoņa Lāčplēša vārdā. Komisija saskatīja simbolisku līdzību 1919.gada 11.novembrī gūtajai uzvarai pār bermontiešiem Daugavas krastā Rīgā un eposā aprakstītajai Lāčplēša cīņai ar Tumšo bruņinieku. LKO bija trīs šķiras. Ordeņa zīmes gatavoja juvelierfirmā *H. Bank* Rīgā, lentes pasūtīja Francijā.

(Pēc <https://enciklopedija.lv/skirklis/126064-L%C4%81%C4%8Dpl%C4%93%C5%A1a-diena>, <https://www.mfa.gov.lv/lv/kas-latvija-ir-11novembris>, <https://enciklopedija.lv/skirklis/133054-L%C4%81%C4%8Dpl%C4%93%C5%A1a-Kara-ordenis>)

Lāčplēša diena

Kādus pasākumus varēs apmeklēt svētku nedēļā? Šogad valsts svētku mēnesis izskanēs ar devīzi “Mana Latvija – Mana atbildība”.

- Gaismas festivāls “Staro Rīga” - 15.—18. novembrī (plkst.17.00 -23.00) - Brīvības laukums—Latviešu strēlnieku laukums—Latvijas Nacionālā bibliotēka—Arkādijas parks.
- No plkst. 12.00 līdz 12.30 pie Brīvības pieminekļa norisināsies Nacionālo bruņoto spēku svinīgā godasardzes maiņas ceremonija un NBS štāba orķestra un Valsts aizsardzības dienesta karavīru defilē programma.
- Lāčplēša dienai veltītajā piemiņas pasākumā no plkst.15.00 līdz 16.00 Sudrabkalniņā (Slokas ielas un Kurzemes prospekta krustojumā) uzstāsies NBS Štāba pūšaminstrumentu ansamblis, Rīgas Doma meiteņu koris “Tiara”, Zemessardzes Studentu kājnieku bataljona un pašvaldības pārstāvji.
- No plkst. 16.00 Rīgas Brāļu kapos sāksies tradicionālais lāpu gājiens.
- Ap plkst. 18.40 Daugavā pie Akmens tilta —uguns plosa ielaišana.
- Uzvaras parkā 11. novembrī plkst. 18.30 - svinīgā valsts karoga pacelšanas, uzrunas un muzikāls priekšnesums.
- 18. novembrī plkst. 10.30 pie Brīvības pieminekļa notiks svinīgā ziedu nolikšanas ceremonija.
- Nacionālo bruņoto spēku parāde - 11. novembra krastmalā plkst. 13.30.

Skolēni! Esiet aktīvi un piedalieties Rīgas pašvaldības organizētajos pasākumos! (informāciju meklē <https://vs.lv/raksts/sabiedriba/2024/10/31/pazinoti-valsts-svetku-nedelas-pasakumi-riga>, arī citur)

Ekskursiju diena

Jau kļuvis par tradīciju, ka Rīgas Reinholda Šmēlinga vidusskolas skolēni septembra nogalē dodas mācību ekskursijās. Arī šogad, 20.septembrī, skolēni kopā ar skolotājiem iepazīna gan Aglonas baziliku, gan Mores parku, apskatīja noslēpumainās alas un devās pa meža takām iepazīt tā iemītniekus, mācījās cept maizi, pētīja Vecrīgu, Cēsis, muzejos iepazīna cilvēka anatomiju, pārtikušā rīdzinieka dzīvi viduslaikos, mašīnas un Leonardo da Vinči izstādi. Mēs pastāstīsim par visiespaidīgākajām apmeklētajām vietām.

Drosmīgie sākumskolas skolotāji ar saviem audzēkņiem devās iepazīt Latgales kultūras objektus. Skolēni stāsta: „Ļoti patika Leļļu muzejs Preiļos, kur meitenes pārgērbās par princesēm, bet zēni par musketieriem.” „Maizes muzejā paši veidojām kukulīti, skatījāmies, kā cep maizi. Sēdējām pie milzīga galda, pusdienojām, pieklājīgi uzvedāmies.” „Es pirmo reizi biju baznīcā, iepazīnos ar Aglonas Baziliku.” „Man ļoti patika Karaļa Krista kalns,” atceras 3.a,d klases audzinātāja J.Susla.

4.b,c, 2.b,d,e klase gida pavadībā ceļoja pa 1,5 km garu pastaigu taku safari parku „More”. Darjai ļoti patika ragu izstāde. „Daudzi skolēni pirmo reizi redzēja savvaļas dzīvniekus, daži skolēni pārvarēja bailes, apskatīja un pabaroja no rokas, staltbriežus, dambriežus un baltos briežus. Mēs visi saņēmām daudz informācijas par dzīvniekiem, kā arī barošanas un kopšanas iezīmēm,” stāstīja skolotāja.

Skolotāja O.Borodina kopā ar klasi devās uz Kurzemes novada pilsētu Tukumu un apmeklēja Salmu muzeju, kur aplūkoja gandrīz 600 unikālu salmu un siena skulptūras - leļļu, pasaku tēlus, liela izmēra skulptūras. Bērni kopā ar meistarū veidoja salmu figūras. „Lielu interesi bērnos izraisīja putnu kolekcija— mednis, pupķis, lielais dumpis, dzērve, zīlītes — , kā arī neliels zoodārzs. Pirmklasnieki ekskursijas laikā izpildīja uzdevumus, aktīvi spēlēja spēles,” atceras skolotāja.

3.b klases skolēni apmeklēja vissaldāko Latvijas vietu— „Laimas” šokolādes muzeju, kur nogaršoja karsto šokolādes dzērienu, izveidoja un izgaršoja paša rokām meistarotas šokolādes konfektes, paņēma tās līdzī glītā kārbīnā.

Paldies skolotājiem par interesantām idejām un iespēju, kuru dodat skolēniem lietderīgi pavadīt laiku ārpus skolas—iepazīt dzīvniekus, dabu, uzzināt vēsturi, radoši darboties un ceļot pa dzimto Latviju!

Intervija ar skolotāju Ritu Avruseviču

**Mūsu skolā pirmo gadu strādā vairāki skolotāji. Mēs
Intervējam Ritu Avruseviču, vizuālās mākslas skolotāju.**

Dzīves moto: Mēģināts nav zaudēts.

Mīļākā valsts: Katra valsts pa savam interesanta, tāpēc negribu kādu īpaši izcelt. Bet man ir sapnis kādreiz aizlidot uz Japānu.

Mīļākā krāsa: Debesu zilā.

Vaļasprieks: Zīmēšana, datorspēles, komiksu un grāmatu lasīšana, teātra un kinoteātra apmeklēšana.

Mīļākā grāmata: Antuāna de Sent-Ekziperī "Mazais princis" un Annas Sakses "Pasakas par ziediem", tomēr grāmata, kas ieinteresēja lasīšanā bija Maikla Skota "Alķīmiķis" no grāmatu sērijas par nemirstīgā Nikolasa Flamela noslēpumiem.

Mīļākais mācību priekšmets, kad bijāt skolēns: Vizuālā mākslas un vēsture.

Mīļākais ēdiens: Esmu liels saldummīlis, tāpēc kaut kas salds.

Mīļākā filma: Tādas īsti nav, bet man ir trīs animācijas filmu režisori, kuri savulaik mani iedvesmoja izvēlēties tehnikumā mācīties multimediju dizainu-animāciju. Mamoru Hosoda, Makoto Šinkai un Šatoši Kons.

Intervija ar skolotāju Ritu Avruseviču

Vai vienmēr esat gribējusi būt par skolotāju? Nē, jo tuvāko radnieku vidū ir skolotāji, kas ļāva iepazīt profesijas visus plusus un mīnus. Tāpēc ilgi pretojos iet skološanas lauciņā, bet dzīvē mēdz būt negaidīti pagriezieni.

Kāpēc izvēlējāties kļūt tieši par vizuālās mākslas skolotāju? Māksla vienmēr bija mīļa sirdij, bet nebija plāna kļūt par vizuālās mākslas skolotāju. Pirmais plāns bija kļūt par vēstures skolotāju ar akcentu uz mākslu un kultūru.

Kas Jums šķiet visinteresantākais skolotāja darbā? Noteikti skolēni. Nav viegli, bet vienmēr interesanti.

Un visgrūtākais? Plānošana un citi papīra darbi.

Kā jūs atgūstat darbā patērēto enerģiju? Divas dienas minimāla kontakta ar cilvēkiem vai pretēji - draugu lokā mājīgs vakars, spēlējot galda spēles.

Kas Jūs iedvesmo? Cilvēka eksistences raibā pieredzes buķete.

Ko Jūs ieteiktu skolēniem? Mācīties komunicēt un risināt problēmas.

Paldies par laiku, kuru veltījāt mums! Novēlam Jums radošus skolēnus!

Sporta veids visiem

Galda hokejs ir iecienīta spēle gan Latvijā, gan arī citur pasaulē. Izrādās, notiek pat sacensības, kurās var piedalīties jebkurš spēlēt gribētājs. 2024. gada 12. oktobrī Rīgas Kultūru vidusskolā norisinājās ikgadējais galda hokeja turnīrs "Sarauj 2024". Šis pasākums pulcināja bērnus un jauniešus, lai parādītu, ka galda hokejs ir aizraujošs sporta veids. Šajā turnīrā piedalījās arī Rīgas R.Šmēlinga vidusskolas komanda. Katram dalībniekam bija jāizspēlē 10 spēļu turnīrs savā grupā. Visiem mūsu skolas dalībniekiem ieeja bija bez maksas, kā arī papildus katrs saņēma pasākuma sponsoru sarūpētās balvas.

Labākie galda tenisa spēlētāji saņēma diplomus, bet grupu uzvarētāji tika papildus apbalvoti ar īpašiem ielūgumiem uz Rīgas atklātajām jaunatnes meistarsacīkstēm 9. novembrī un "Rīgas Kauss" turnīru 30. novembrī.

Apsveicam 4.a klases skolnieci Nensiju Giriču ar uzvaru un iegūto dāvanu - bezmaksas ielūgumu dalībai amatieru kausā.

Paldies Latvijas Galda hokeja federācijai un Rīgas pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta departamentam par organizēto pasākumu, kura sniedz lielisku iespēju jauniešiem iepazīt galda hokeju, piedalīties aizraujošās sacensībās un veicināt mīlestību uz aktīvu nodarbošanos ar sportu. Paldies arī skolotājai Irīnai Tihomirovai par ieguldīto darbu!

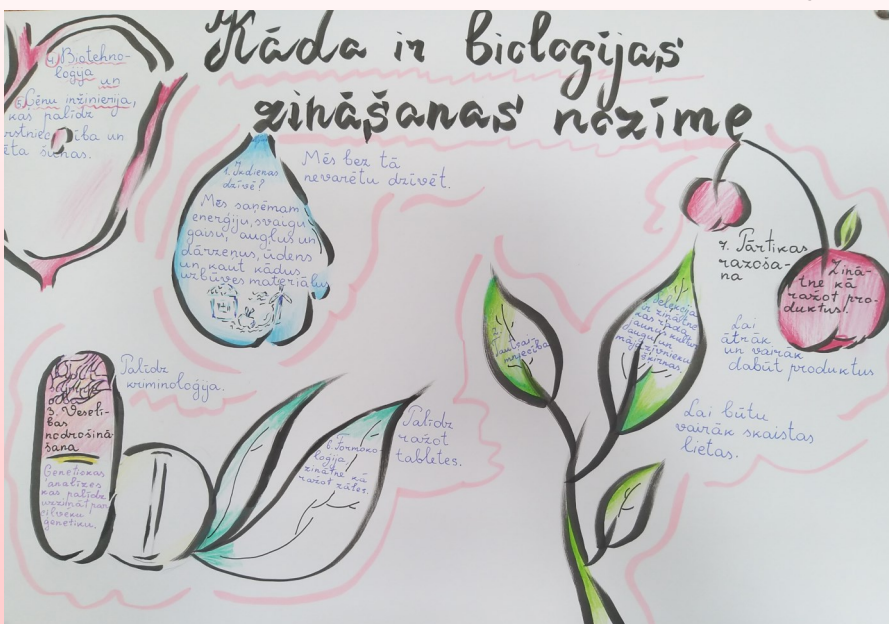
Dabaszinātņu mācību jomas nedēļa

Mūsdienās daudzi bērni lielāko daļu savas dzīves pavada iekštelpās, mazāk laika pavada dabā, ar ko pieaug viņu uzvedības problēmas un atkarība no digitālajām ierīcēm. Tādēļ mācību procesā skolā tiek paredzēts laiks arī mācību priekšmetu nedēļām.

Rīgas R.Šmēlinga vidusskolā (Viļānu ielā) no 2024.gada 7.oktobra līdz 11.oktobrim notika dabaszinātņu jomas mācību priekšmetu nedēļa "Dabas aizsardzība". Dabaszinātņu jomas nedēļas mērķis – popularizēt dabaszinātņu jomas mācību priekšmetus, veicināt skolēnu interesi par dabu, iesaistīt viņus aktīvā, radošā darbībā, kā arī organizēt pasākumus, kas saliedē skolas un klases kolektīvu. Nedēļas laikā tika organizēta viktorīna, konkursi, projektu darbi, izstādes.

Skolas foajē varēja aplūkot aizraujošu izstādi "Rudentiņš – bagāts vīrs", bet starpbrīžos skolēni labprāt lasīja pie sienām pieliktos projektu darbus par dabas aizsardzību, bioloģijas nozīmi. Sākumskolas skolēni piedalījās fotoizstādē „Mans mīlulis”. Prieks, ka daudziem skolēniem ir četrkājainie draugi.

Paldies visiem sākumskolas pedagogiem, skolotājām I.Filippovai un M.Bogdanovai par iedvesmu, skolēniem par radošumu un atsaucību, skolēnu vecākiem par atbalstu un palīdzību.

Intervija ar skolotāju Sandru Ratnieci

Dzīves moto: Savu dzīves moto varu formulēt ar vācu izcilā literāta J. V. Gētes savulaik rakstīto: „Mākoņi un dzīve – tie mūžam mainās, un abi ir skaisti”, jo jāpārredz dzīves laukums visās tās krāsās un jāizdzīvo ir viss emociju un situāciju spektrs, jo tikai tad var teikt par pilnvērtīgi nodzīvotu mūžu. Arī „melnie” brīži cilvēkam

māca nepadoties un, protams, kļūt gudrākam un labākam.

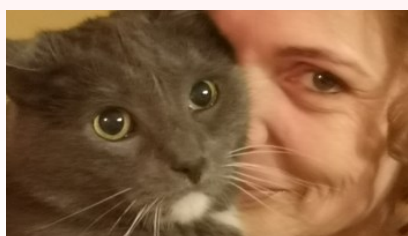
Mīļākā valsts? Latvija. Lai arī man ļoti patīk ceļot un esmu vienu mācību gadu pavadījusi Greifswaldes Universitātē Vācijā (bija piedāvājums arī tur palikt), es vienmēr esmu teikusi, ka labāk ir gulēt zem divām priedēm savā zemē, nevis zem divām priedēm svešumā. Cilvēks diemžēl reti novērtē savas zemes skaistumu, vienmēr šķiet, ka citur ir labāk, bet silti iesaku, piemēram, paskatīties sev visapkārt un nestaigāt sagumušu muguru, noliektu galvu un neskaitīt pilsētas bruģakmeņus, tā vietā labāk pacelt acis un pavērot mūsu pilsētu namu fasādes, kas ir brīnišķīgas. Otra acīmredzot valsts, kur labprāt vēlētos atgriezties, ir Spānija, jo fascinē gan Spānijas daba, gan vairāku kultūru saplūsme vienuviet.

Mīļākā krāsa? Es izvairos no melnās un izteikti baltās krāsas. Man nepiestāv vēsie toņi, acīmredzot tādēļ mani piesaista siltie vai spilgtie, ļoti patīk t. s. cerīnkrāsu spektrs, īpaši violets, un rudenīgi toņi. Parasti jau iesaka mājokļa sienas krāsot vai kā citādi apdarināt pieklusinātos toņos (zaļos, dzeltenīgos, bēšos vai tml.), lai būtu mājīgi, mierīgi, bet man ir pretēji, piemēram, mana guļamistaba labam miedziņam ir veidota bordo krāsā.

Jūsu vaļasprieks? Mans interešu loks ir daudzpusīgs, dzīve ir izveidojusies aktīva. Ir dažādi vaļasprieki, piemēram, ja runājam par sportiskām aktivitātēm, ziemā ļoti patīk slidot, bet vasarā viss, kur iesaistītas dažāda lieluma bumbas: sākot no novusa spēlēšanas, līdz pludmales volejbolam. Ikdienā daudz staigāju, kāpju pa kāpnēm, braucu ar divriteni. Ļoti labprāt

Intervija ar skolotāju Sandru Ratnieci

dejoju, dziedu. Daudz laika sanāk pavadīt pie datora, tādēļ novērtēju tos brīžus, kad rokas skar zemi un varu parušināties savās lauku mājās. Patīk dažāda veida rokdarbi (pēc pamatskolas absolvēšanas man bija dilemma, kādu tālāko ceļu izvēlēties – parasto vidusskolu vai iet uz t. s. lietišķajiem, un tālākais ceļš tad būtu saistīts ar tekstilmākslu). Vēl tagad gleznoju, veidoju rotaslietas, saista dažāda veida aplikāciju darbi, piemēram, esmu floristikas studijas „Rezēda” dalībiece. Tikai žēl, ka šāda veida nodarbēm atliek ļoti maz laika.

Tā kā mana profesionālā dzīve ir saistīta ar grāmatām, tad grāmatu lasīšana vairs nav mans hobijs, bet gan darbs. Un prieks, ka mana darba dzīve ir saistīta ar to, ko būtībā var uzskatīt par vaļasprieku. Daudzi man uzdod jautājumu: „Kā to visu Tu paspēj?” Ne-

zinu... es vienkārši daru. **(Sandra sapņo kādreiz nobraukt ar bobu. Red. piebilde)**

Visskaistākā vieta, kuru iesakāt apmeklēt? Katram šī vieta var būt ļoti personiska. Grūti pat ieteikt. Citiem kalni vai meži, man tā ir jūra, pie tās es uzņemu enerģiju, spēku vai gluži pretēji – atgūstu mieru un harmoniju. Jūra ir kā draudzene, kurai var uzticēt savas domas.

Mīļākā grāmata? Kad mācījos sākumskolā, klase bija sadalījusies tādās kā divās pretējās nometnēs: vieni patika Vinnijs Pūks, otriem – Karlsons, es piederēju pie otrajiem. Vidusskolā līdzīgi: vienai klasesbiedru daļai patika Imants Ziedonis, otrai – Ojārs Vācietis, arī man. Katrā laika nogrieznī vai arī attiecīgajā dzīves situācijā patīk kaut kas tāds, kas tieši tajā brīdī acīmredzot ir aktuāls. Starp citu, man ļoti patīk lasīt lugas, tas aizsākās pamatskolas laikā, kad paņēmu rokās Rūdolfa Blaumaņa „Kopotos rakstus”. Laikam jau tādēļ izbaudu lugu tekstus, ka esmu t. s. vizuāle (es ļoti labi domās varu vizualizēt situācijas), man ir ļoti izteikta fotogrāfiskā atmiņa (informāciju nereti sistematizēju, veidoju tabulas u. tml.).

Rakstu recenzijas par jaunajām grāmatām, tādēļ varu pateikt tikai vienu – latviešu literatūra šobrīd piedzīvo tādu kā renesansi, un latviešu literatūra papildinās ar labiem tekstiem. Ar grāmatām blakus esmu augusi kopš bērnības, jo manai ģimenei ir bagātīga mājas bibliotēka, kas mantota no paaudzes paaudzē, vēl joprojām to papildinu ar jauniegūtām

Intervija ar skolotāju Sandru Ratnieci

grāmatām, tādēļ atliek vien pieiet pie viena no daudzajiem grāmatplauktiem un izņemt no tā attiecīgajam dzīves brīdim atbilstošāko grāmatu.

Mīļākais mācību priekšmets, kad bijāt skolēns? Literatūra un vēsture. Interese par vēsturi (īpaši Latvijas un viduslaiku vēsturi) nav zudusi vēl šobaltdien.

Mīļākais ēdiens? Vienmēr smejos, ka varu iztikt tikai ar trīs veida ēdieniem – zupu, salātiem un saldo. Jā, esmu zupu cienītāja (patī arī vislabprātāk gatavoju zupas, un tās man ir ļoti dažādas, patīk pašai eksperimentēt ar sastāvdaļām), un ļoti garšo dažāda veida rasoli, kā arī bez „garšīgā” nevaru iztikt. Mana vecmamma savulaik teica, ka organisms pats pasaka priekšā, kas tam nepieciešams, un šo principu cenšos ievērot, proti, vienmēr ieklausos un paklausu sava organisma signāliem par tā vai cita produkta nepieciešamību.

Mīļākā filma? Labprāt skatos pasaules filmu klasiku. Arī ar mūzikas izvēli ir tāpat, jo uzskatu, ka jāsāk ar pirmsākumiem vai klasisku jebkurā mākslas veidā, lai izprastu jaunākās tendences. Protams, ļoti cienu latviešu kino. Mums Latvijā bija un ir izcili gan mākslas filmu, gan dokumentālā kino, gan animācijas filmu kinorežisori. Iesaku tiem, kuri vēl nav redzējuši, noteikti noskatīties animācijas filmu „Straume”! Izcils radošās komandas veikums, ne velti šai animācijas filmai ir lieli panākumi arī ārpus mūsu valsts robežām.

Vidusskolas periodā mācījos teātra klasē, un mums bija jāiet un jāredz dažādas izrādes, arī vājas. Toties iemācījāmies atsijāt graudus no pelavām. Ļoti novērtēju visus manā dzīves ceļā sastaptos ļaudis, kuri man ir iemācījuši prasmi izvērtēt un novērtēt.

Vai vienmēr esat gribējusi būt par skolotāju? Mammas māsīca bija izcila matemātikas skolotāja, kad biju vēl pamatskolas skolniece, viņa maniem tuviniekiem teica, ka es varu būt laba skolotāja. Kā radniece nonāca pie šāda atzinuma, es nezinu, jo biju taču tikai pusaudze?

Intervija ar skolotāju Sandru Ratnieci

Manas pirmās intereses bija saistītas ar grāmatniecību, ar dažādām teorētiskām zināšanām literatūrā, kultūras vēsturē, līdz ar to par skolotājas profesiju jaunībā neaizdomājos.

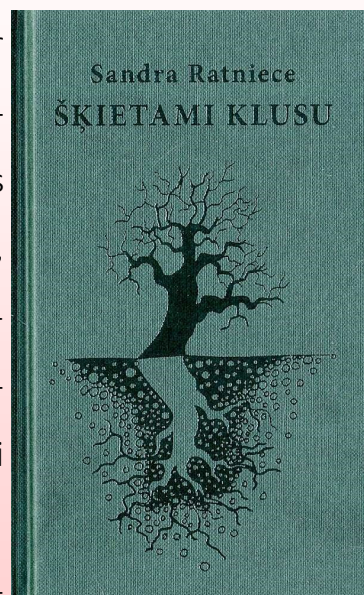
Par darbošanās iespējām pedagogijas jomā es nonācu pakāpeniski. Mana pedagoģiskā pieredze vispirms saistīta ar pasniedzējas darbu augstskolās un Latvijas Rakstnieku savienības paspārnē rīkoto ilggadīgo jauniešu semināra „Aicinājums” vadīšanu, kas manī deva pārlicību, ka varu savas zināšanas sniegt arī citiem, un, ka atrodu kopīgu valodu ar jauniešiem. Kad sveicina uz ielas un atceras svētkos bijušie studenti, skolēni, „Aicinājuma” dalībnieki, tad šādi brīži ļoti aizkustina, veldzē un dod pārlicību, spēku turpināt pedagoģisko darbu.

Kas Jums šķiet visinteresantākais un visgrūtākais skolotāja darbā? Uzskatu, ka skolotājam ir liela priekšrocība nenovecot, jo pedagogs vienmēr ir saskarsmē ar jauniem cilvēkiem, aktualitātēm, tādējādi mēs – skolotāji - jūtam laikmeta pulsāciju, jaunās tendences.

Visgrūtākais, šķiet, radīt skolēnos interesi un panākt to, lai acis sāk mirdzēt un lai veidotos produktīva diskusija. Katrs brīdis, kad no skolēnu puses ir notikusi šī ieinteresētības apliecinošā atgriezeniskā saite, ir ļoti skaists un bezgala vērtīgs, un tas iedvesmo būt par skolotāju.

Jūs vēl esat dzejniece, literatūrkritiķe. Par ko ir Jūsu grāmatas? Pirmo dzejoli uzrakstīju astoņu gadu vecumā, un kopš tā brīža neesmu pārtraukusi rakstīt. Ar dzejas lapu debitēju 1989. gada maija numurā (žurnālā „Skola un ģimene”). Mani dzejas konsultanti bija Vitauts Ļūdēns, vēlāk – Māris Čaklais, abu krājumu dzejas redaktors ir Jānis Rokpelnis. Protams, sadarbība ir arī ar citiem. Tikai laikā, kad intensīvi pievērsos recenziju rakstīšanai, īpaši par dzejas grāmatām, uzskatīju par pareizu nepublicēties. Kolēģu, rakstnieku, pierunāta, atsāku publicēties tikai pirms pieciem gadiem.

Arī kritiku rakstīšana ir radošs process. Pilnībā piekrītu rakstnieka un literatūras procesa vērtētāja Gunta Bereļa tēzei apcerē „Kritikas principi” tālajā

Intervija ar skolotāju Sandru Ratnieci

1992. gadā (šis raksts reformēja visu mākslas kritiku kopumā), ka kritikas teksts ir tāds pats autora radīts un unikāls darbs, kā jebkurš cits literārs teksts, tikai ir atšķirība - tā ir refleksija par cita autora radītu mākslas darbu. Tagad cenšos šīs abas lietas godprātīgi savienot, cenšos recenzijās būt objektīva, kaut gan simtprocentīga objektivitāte kritikas žanrā pēc būtības nav iespējama, jo kritika ir kritiķa vērtējums, kas izlaists caur savu subjektīvo vērtēšanas prizmu (pieredzi, zināšanām, uzskatiem utt.), un tas ir tikai cilvēcīgi un pašsaprotami.

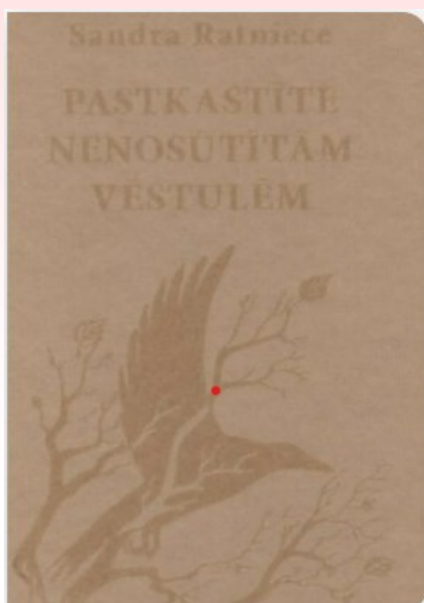
Jūs vēl filoloģijas doktore, literatūrzinātniece. Jā, tā ir trešā šķautne – literatūrzinātne, kurai esmu veltījusi lielu daļu savas dzīves, un šis pētnieces gars ļoti noder pedagoģiskajā darbā, īpaši sagatavojot kārtējo mācību stundu.

Manos plānos ir beidzot izdot disertāciju „ievākotā” veidā, tas ir tāds kluss sapnis, kura realizēšanai pagaidām neatliek laika (arī vasaras atvaļinājumi par īsu). Disertāciju aizstāvēju literatūras teorijā par literāro jūgendstilu. Jāpiebilst, ka viens no iemesliem, kādēļ man ir liels prieks strādāt Reinholda Šmēlinga vidusskolā, jo tā atrodas izcilā jūgendstila arhitekta projektētā ēkā, un skola nosaukta šīs personības vārdā. Jūgendstila celtnieki sākumā palīdzēja iejusties šīs skolas gaisotnē.

Mana dzeja ir ļoti cieši saistīta ar manu būtību. Ne velti dzeju uzskata par vispatiesāko un personiskāko literatūras žanru. Manas intereses ienāk arī manā dzejā: vēsture un kultūras vēsture (poēmās, lielajos dzejas ciklos), daba (īpaši jūra un Pēterupe, kas burzguļo manu lauku māju pakājē), kas nav uzskatāma tikai par dabas liriku, bet manā dzejā tā vairāk ir kā cilvēka būtības atklāšana ar dabas tēlu palīdzību; „šķietami klusu” princips dzejoļu noskaņās (dzejas krājums „Šķietami klusu”); kinematogrāfisks (vizuālais) poētiskais paņēmieni saturā un zemteksta atklāsmē.

Intervija ar skolotāju Sandru Ratnieci

Man patīk eksperimentēt ar daiļdarba formu, izmēģināt tās, ko jau pazīst literatūras teorijā kopš viduslaiku literatūras laikiem (dzejas krājums „Pastkastīte nenosūtītām vēstulēm”), un cenšos radīt ko jaunu, lai man pašai, gan lasītājam būtu interesanti, aizrautīgi (te atmostas literatūrzinātnieces instinkti), piemēram, prozas, dzejas, ilustrāciju simbiozē tapusi grāmata „Dzejas detektīvi” (manis iniciēts, šobrīd top vēl viens daudzu autoru kopdarbs).
Paralēli top vēl viens kopdarbs – dialoga formā rakstīta divu autoru dzeja (šobrīd tieši pie tā ar vienu dzejnieku strādājam).

Ko Jūs ieteiktu skolēniem? Visu sapņu piepildījuma (karjera, labs finansiālais stāvoklis, būt intelligentam un sabiedrībā noderīgam līdzpilvēkam, izcila gaume u. tml.) atslēga meklējama un atrodamā frāzē „jāsāk ar sevis izglītošanu”. Protams, var pašizglītoties, bet daudz var iegūt, mācoties skolā. Ne velti ir izsenis izdomāta šāda institūcija kā skola. Tādēļ novērtējiet, skolēni, ko jums māca skolā, un jebkurš priekšmets (arī šķietami maznozīmīgais, kā, piemēram, „Publiskā uzstāšanās”) ir ļoti nozīmīgs, jo, tas viss ir nepieciešams ne tikai šim konkrētajam brīdim, šim konkrētajam pārbaudes darbam, bet gan visai dzīvei.

Un vēl: lai varētu izlauzties pasaules arēnā, protams, jāapgūst svešvalodas, bet nedrīkst piemirst to, ka, lai lielā pasaules atslēga daudz veiksmīgāk un plašāk atvērtu visas kārotās un iecerētās durvis, vispirms ir jāsāk ar sava pagalma, savas dzimtās zemes un valsts izzināšanu, savas kultūras un tradīciju godā celšanu un pārlicecinošām valsts valodas lietošanas prasmēm.

Paldies Sandrai Ratniecei par interviju! Lai jums izdodas viss iecerētais!